

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 20 februari 2018

Datum coll.besl.	16 januari 2018
Voorstel van	K. Boomstra
Telefoonnr.	0224 – 210270
Registratienr.	18.024083
Onderwerp	Richtinggevend kader voor toetsing grondgebonden zon locaties

Publiekssamenvatting

De raad stelt de kaders voor zonneweides vast en verzoekt het college om dit verder uit te werken in een Reisgids voor grondgebonden zon locaties in de gemeente Schagen.

Gevraagde besluit

1. Kennis te nemen van de rapportages "Monitoring energiebeleid Schagen" en "Quickscan zonpotentieel Schagen";
2. Het college op te dragen beleid voor toetsing van grondgebonden zon locaties uit te werken waarin:
 - A. aandacht wordt besteed aan een goede ruimtelijke ordening en landschappelijke inpassing;
 - B. een afweging wordt gemaakt tussen het belang van voedsel- en andere agrarische productie en energieproductie met zonneweides;
 - C. gebieden zijn benoemd waarin zonneweides niet zijn toegestaan;
 - D. een afwegingskader (Reisgids grondgebonden zon) in september aan de raad wordt voorgelegd met daarin:
 - grondgebonden zon locaties toe te staan op gronden die agrarisch niet rendabel kunnen worden gebruikt (bijvoorbeeld restgronden / bedrijfsmatige incurante gronden);
 - dubbel grondgebruik toe te staan op gronden die voor andere functies gebruikt worden of door hun ligging ongeschikt zijn voor andere toepassingen (bijvoorbeeld waterberging / grasland / recreatie / parkeren);
 - duidelijkheid over de maximale omvang van zonneweides;
 - een voorkeur voor participatie van omwonenden in zonneweides;
3. Vooralsnog geen nieuwe zonneweides toe te staan tenzij:
 - het bestemmingsplan het toestaat (bijvoorbeeld industriële bestemmingen / beperkt bij agrarische bedrijfsvoering ten behoeve van eigen gebruik);
 - het om bijzondere projecten gaat, zoals innovatieve toepassingen, waarbij deze gevallen worden voorgelegd aan de raad.

Aanleiding

Grondgebonden zonlocaties zijn een relatief nieuwe vorm van grondgebruik. Er is nog weinig ervaring met de ruimtelijke inpassing. Momenteel worden initiatieven alleen getoetst aan het huidige bestemmingsplan en de ruimtelijke kaders die de provincie Noord-Holland heeft opgesteld (hierna PRV). In aanvulling op de provinciale criteria wenst Schagen ook eigen (ruimtelijke, economische en organisatorische) afwegingen te hebben om richting te geven aan lokale initiatieven voor grondgebonden zonlocaties.

In de praktijk kunnen in sommige situaties de huidige bestemmingsplannen de bouw van zonneweides onder voorwaarden toegestaan, maar dit zal niet altijd het geval zijn. Voorbeelden zijn locaties zoals industriële bestemmingen / beperkt bij agrarische bedrijfsvoering tbv eigen gebruik of bijzondere projecten, zoals innovatieve toepassingen, waarbij deze gevallen individueel wel aan de raad zullen worden voorgelegd ter besluitvorming.

In dit voorstel geeft uw raad richting aan het kader voor grondgebonden zon locaties. Dit kader wordt verder uitgewerkt in Reisgids grondgebonden zon Schagen en wordt medio september 2018 ter vaststelling aan uw raad aangeboden.

Belang

In het kader van de energietransitie en de opgave die de raad daarvoor heeft geformuleerd, zal ook grondgebonden opwekking van zonne-energie moeten worden ingezet. Het is van groot maatschappelijk belang dat deze doelstellingen worden behaald om zo aan de (toekomstige) energievraag te kunnen (blijven) voldoen.

Centrale vraag

Welke kaders stelt de gemeente om de ontwikkeling van grond gebonden zon locaties toe te staan?

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het veiligstellen van de energievoorziening in de toekomst binnen de door de gemeente Schagen op te stellen (ruimtelijke)kaders.

Kader

Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst op 12 december 2017 zijn onderstaande rapportages aan u toegelicht:

- Monitoring energiebeleid Schagen (bijlage 1)
- Quickscan zonpotentieel Schagen (bijlage 2)

Hieronder worden de rapportages kort samengevat.

Monitoring energiebeleid Schagen

Schagen wil in 2040-2050 energieneutrale zijn en in 2020 16% energie besparen en 24% duurzame energie opwekken. Om deze doelstellingen handen en voeten te geven is een 'Uitvoeringsprogramma (2014-2018) naar een meer energieneutrale gemeente Schagen' vastgesteld dat jaarlijks in een Energieagenda met projecten wordt vertaald. In een Monitoringrapportage is onlangs vastgesteld in hoeverre de gemeente op koers ligt om de gestelde doelen te verwezenlijken. Uit deze Monitoringsrapportage blijkt dat er een pakket van aanvullende maatregelen nodig is om de resterende beleidsopgave voor 2020 te realiseren. Uit de monitoring blijkt dat in 2020 de duurzame energieproductie in Schagen ongeveer 12% van het energiegebruik bedraagt. Dit betekent dat de gemeente aanvullende maatregelen moet nemen om haar doelstelling van 24% duurzame energie in 2020 te verwezenlijken en/of nieuw beleid moet ontwikkelen om deze doelstelling kort na 2020 te realiseren. Wil de gemeente haar doelstellingen verwezenlijken dan moet zij vóór 2020 (dus in twee jaar tijd) 6% extra energie besparen en 14% extra duurzame energie opwekken. Hierbij zal een combinatie worden gezocht van zon en duurzame warmte (energie-opties).

Quickscan zonpotentieel Schagen

Als Schagen 16% duurzame energie wil opwekken moeten er nog heel veel zonnepanelen worden geplaatst. Maar hoeveel eigenlijk? En waar moeten we deze dan plaatsen? Om deze vragen te kunnen beantwoorden hebben we onderzoek gedaan naar het onderstaande mogelijkheden:

- *Zon op daken* - Hoeveel daken in Schagen zijn geschikt voor het plaatsen van zonnepanelen?
- *Grondgebonden zonnepanelen* - Welke locaties zijn kansrijk voor grondgebonden opwekking van zonne-energie?

In het kader van duurzame verstedelijking ligt voor het plaatsen van zonnepanelen de eerste prioriteit bij daken van gebouwen. De totale *theoretische potentie* voor zonnepanelen op daken bedraagt 13% van het totale energiegebruik binnen de gemeente. Door alleen in te zetten op zonnepanelen op daken kan het beoogde doel van 24% duurzame energieproductie dus niet worden gehaald. Maar in welke mate is grondgebonden zon wenselijk in de gemeente om de gemeentelijke doelstelling van 24% duurzame opwek in 2020 te behalen?

Regeerakkoord

Het Regeerakkoord heeft als overkoepelend doel: 49% minder CO2 uitstoot in 2030. Dit is een stevige ambitie en veronderstelt een versnelling van de energietransitie. Komende jaren zal sprake zijn van een toename van beleidsdruk van de rijksoverheid richting de lokale overheid. Gemeenten krijgen meer taken en bevoegdheden, maar ook meer kansen om (duurzame energie) beleid te voeren en te faciliteren en de lokale energietransitie te versnellen. Bijlage 3 geeft een overzicht van de doorwerking van het Regeerakkoord op gemeenten. Hieruit blijkt overigens dat het Regeerakkoord wel duidelijk is over de koers en de beoogde resultaten, maar dat nog onduidelijk is hoe beleidsintenties in maatregelen worden vertaald.

Argumentatie

In Schagen is een aantal locaties geïdentificeerd (zie hiervoor bijlage 2 figuur 3 in de "Quickscan zonpotentieel Schagen") voor grondgebonden zon. Deze voldoen aan de provinciale criteria voor deze vorm van energie-opwekking. De feitelijke invulling van deze locaties, qua omvang en verschijningsvorm (hoogte van de panelen), kan wel in strijd zijn met de PRV. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of dit haalbaar is. Dit hangt mede af van de uitwerking van het richtinggevend kader.

Maatschappelijk draagvlak

Het maatschappelijk draagvlak voor een duurzame energievoorziening is de laatste tijd sterk gestegen. Naar de toekomst toe zijn we zelfs verplicht om de energievoorziening te verduurzamen. Het Klimaatakkoord van Parijs en de verplichtingen die daar voor Nederland uit voortvloeien, zijn door het nieuwe kabinet vertaald in beleidsvoornemens die moeten leiden tot 49% minder CO2 uitstoot in 2030. Ook Schagen zal te maken krijgen met toenemende beleidsdruk vanuit het Rijk; met meer taken en meer verplichtingen, maar ook meer bevoegdheden, meer middelen en meer kansen. Het tij voor verduurzaming van de lokale energievoorziening is gunstig. Wij raden aan om onze kaders voor de bijdrage van grondgebonden zon aan onze duurzame energiedoelstellingen vast te leggen. Om het draagvlak onder de bewoners te vergroten zal in overleg met de afdeling communicatie een participatieplan worden opgesteld.

Financiële consequenties

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Communicatie van het besluit

Om het draagvlak onder de bewoners te vergroten zal in overleg met de afdeling communicatie een participatieplan worden opgesteld.

Realisatie van het besluit

Aan de hand van de kaders uit dit voorstel wordt het toetsingskader (Reisgids grondgebonden zon Schagen) opgesteld en worden in een participatietraject gebracht. Hierna zal, eventueel met meeneming van de opmerkingen die uit de participatie naar voren zijn gekomen, de Reisgids medio september 2018 ter vaststelling aan uw raad worden aangeboden.

Gelet op het vorenstaande, stellen wij u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

gemeentesecretaris

burgemeester

De heer N.H. Swellengrebel

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen

Gepubliceerde bijlagen:

1. Monitoring energiebeleid Schagen
- 1a. Energiemonitor Schagen 2017
2. Quickscan zonpotentieel Schagen
3. Samenvatting_Regeerakkoord_Energie en klimaat